

DE NIEUWE TONEELBIBLIOTHEEK

Deze tekst is afkomstig van de online bibliotheek op www.denieuwetoneelbibliotheek.nl.

De rechten, inclusief en met name de rechten voor uitvoering, liggen voor alle teksten bij de auteur en het is dan ook verplicht om voor elke vorm van uitvoering toestemming bij de betreffende schrijver aan te vragen. Voor elke schrijver is het van groot belang om te weten of zijn teksten worden uitgevoerd, dus neem alstublieft bij elke lezing, encenering, bespreking in het onderwijs e.d. even contact op met de auteur! Het contact adres voor deze tekst is:

Schrijver	Marian Boyer
Titel	John West
Jaar	1995
Uitvoering	De Vorst / Maarten Put

Copyright (C) 1995 by Marian Boyer

JOHN WEST

[een decompressie-drama]

door

MARIAN BOYER

Toestemming opvoering via info@marianboyer.nl

Een man. Thomas Wasserman.

I. Tally-ho

Ja zit je inene
onder het blikvoer
Opstaan en dan dit
wat een stank
Wat een gekloot

Wanneer -
Gister ja
Was een vent
in de Drie Paardjes
Nee -
na de Drie Paardjes
De Tally-ho ja
van de lange Marieke
Die tapt of ze zachtjes in je bek pist

Begint die over zijn moeder die vent en blèren
Daar kan de Marieke niet tegen, blèren
Dus die sluit d'r tap en doet d'r witte lichten aan
Staan we daar
In de nacht
Die was zo -
hoog zo -
leeg die ging zo -
kantelen
Het licht zo -
in scherven -
zo mijn hoofd in
Ik die thuisgebracht die vent
Daarin - in huis was alles neergevallen
Speelgoed vorken stront tulpen rukblaadjes
Heisse Leni's met zweepen
gifroze slippen
weemoed die mijn kop doormidden splijt

Die had ook een verzameling robotten, hij
Robots met laser en hij schieten, ik schieten
bier
bier
schieten
bier
schieten
roken
schieten
bier
toen de buks
Op van die blikken
Pedigree Pal en Whiskas Senior

Schijnt dat daar extra vitamine B inzit
voor de oudere kat
in Whiskas Senior
Slap uit de heup schieten
scherp op de Whiskas Senior
Of er een bommenwerper met stront is langsgeweest
of die z'n seniorenlading heeft gelost
daar midden in die kamer daarna
En hij maar roepen
mama
mama
tussen die troep
Is ie zo in slaap gevallen
in mijn armen
Ik had ik weet niet wat kunnen doen
mama

Ben ik terug gekomen?
Dat geheugen
1 erg ding dat weet je
allemaal erge dingen achter mekaar
dat weet je niet
Bij Jolanda onderzocht en ook van concentratiekampen
hele stukken weg
Komt pas weer na jaren
Valt na jaren weer naar binnen
In de nacht
Gaten vallen erin en dan inene -
vallen de jaren er weer in
in hele brokken
in het hoofd
duizend tongen
's nachts
niet slapen
opstaan
niet opstaan
ook niet slapen
lopen
drinken
pissen
drinken
lopen
Schijnt dat dat de waarheid is
die dan totaal naar binnen valt
Geef mij 1 leugen
die tenminste in de hersens past
dat die ophouden te koken

Je kan zeggen dat ik gewoon leefde
tot het moment dat ik in die snackbar zat
De enige die we hebben hier
De Snackonette van Geert de Zeikerd

Die had z'n *menu* uitgebreid
die moest zo nodig aan *menu-uitbreiding* doen
Frikadellen was weer niet genoeg voor Geert de Zeikerd
Had ie eerst patatten en kroketten
Was prima, patatten en kroketten
Ging jaren goed
Patatten en kroketten
Een bamischijf zo hier en daar
Daar was die kop van hem wel mee te pruimen, met bamischijf,
van Geert de Zeikerd
Kwamen de frikadellen, nog niks aan de hand en toen: de bereklauwen,
met kilo's tegelijk
Moest Geert de Zeikerd bereklauwen
Denk je nog 'och, die bereklauwen, als de Zeikerd dat nou wil,
bereklauwen' maar die Geert die ging er echt niet op vooruit, nee, die ging
daar echt niet op vooruit met al die bereklauwen, daarna de *speciaaltjes*
hier *sausen* daar, met overal zo'n groene toef erover, zo'n gifgezonde
pieterselietoef, en mèt dat dat assortiment speciale bereklauwen en die
speciale sausparade groeide, groeide de nijd van Geert de Zeikerd, Geert
de Zeikerd wilde hogerop en ging daar vlaggetjes in hangen, in die
Snackonet van hem, d'r kwam muziek en van die apparaten en ook de
zogeheten *Funmenu's*, de Funmenu's, dat was alle overgebleven
bereklauwen, vegetarische hamburgers en sateetjeshaliek bijelkaar met
alle overgebleven sausen daar weer overheen en een roodwitblauwe
haringprikker ermiddenin gestoken, dat was je Funmenu, en Geert de
Zeikerd sproeide tien jaar transpiratie in die sausen, in die Funmenu's, hij
nam een hele dikke zwarte auto en een hele witte dunne vrouw, en toen
besloten ze op een dag *vis* te gaan serveren. Ja. Die dag, ik ga de
Snackonet die nou 'Europa' heet, Europa van Geert de Zeikerd binnen, er
staat muziek op, ik ga zitten, *ha Geert*, pak de kaart *wat heb je nou Geert*,
die van het menu en daar kijk ik -
midden in het gezicht van een lachende vis met echte mensenoogjes en
lange wimpers en een oranje hoedje op - en ik word week, oneindig week,
de sleetse croonersong sleept door tot in mijn nagels, in mijn liezen, tot ik
op het punt van breken sta, het is of ik de eerste stap op barstend ijs gezet
heb: *iets* heeft mij als een bliksem overvallen -
en de Geert komt schonkig naar me toe, ik gooi die kaart in zijn gezicht
en ren de Snackonet Europa uit, veeg tranen weg, de Spoorstraat door, de
hoeken om, het Kerksplein op, en dan het eindeloos gebeier,
begrafenisgebeier, de toren kantelt uit mijn hoofd, tot ik op het Kerksplein
lig, een zwarte stoet schuifelt langzaam van mij weg, compact en stil, de
klokken sterven, de regen valt in spelden op mij neer, een sirene loeit mijn
hoofd in, portierdeuren schuiven open en ik weet: jouw nacht is begonnen

Eerste nacht

Lopen

Zitten

Drinken

Pissen

Drinken

Zitten

Lopen
Nee dank u
Ik hoef niets

Veertig ben ik nu
en negen in die nacht
aldoor negen

II. Kutspuiter

Aarsgat
Donderkut
Tepelkluiver
Mispoes
Klotevuilpers
Spuitekut
Kippeneukkotser
Bierkotseflotser
Voeltepelaar
Sapgatter
Hondelikker

De nieuwe woorden in de nieuwe huizen winden ons zo op
dat we er paars van zien en er jeuk van krijgen onder ons haar
Edje Olieslager kan het het best, het langst en het hardst
Edje woont in de stad maar heeft een gekke tante waar hij komt
Die woont bij ons verderop
in de asocialenwijk waar alleen rechte huizen zijn en zand
We mogen er niet heen maar we doen het toch
Als Edje Olieslager komt neemt hij papiergeld mee
en een loom soort opwinding
Hij kan geweldig tegen een muur leunen
en weet woorden van de Indianen
Ik kan hem niet uitstaan
Hij heeft trouwens een hele rare voet
Mijn moeder zegt dat dat een horrelvoet is
Ze zegt ook dat het een 'jodenjongen' is
Dat je dat wel kan zien aan al dat geld
Dat ik al mijn kwartjes, dubbeltjes en centen moet verstoppen als ik hem
tegenkom
Dat het weg is voor je het weet
Dat het trouwens een teken is van de duivel, die voet
Als Edje er niet is wil je hem zoeken
Als hij er wel is ben je nerveus
Ik oefen tegen de muur van ons huis
'Wat staat die debiel van jou daar nou weer'
Ha, die pa

Heb jij een zus
Ja, lieg ik
Heeft ze al tieten

Zulke
Heb je een sigaret voor me
Thuis
Je liegt
Je liegt zelf
Ik wacht hier wel
Hoezo
Wat ik zeg
Mijn ouders zijn er niet
Hij kijkt mij aan
Of ie iets in zijn handen heeft wat ie moet wegen
Kom op
Dan draait ie zijn rug naar me toe en slentert weg
Ik weet niet wat ik moet
Achter hem aan of hem een trap in zijn rug verkopen
Hij draait zich om nu
Als het een duivel is
Kan hij dan ook gedachten lezen
Vosseogen
is zeker een teken
Mee
Ik sjok achter hem aan
Aan de voet zie je niks
Behalve dat zijn ene zool iets dikker is dan de ander
Zijn armen zijn dun maar gespierd
Zijn hele lichaam beweegt of het ergens klaar voor is
We komen bij het huis
Hij pakt een sleutel onder een steen vandaan
Ik zie zijn nekharen als hij zich voorover buigt
tussen de spieren die naar zijn achterhoofd lopen
In die holte daartussen
Waanzinnig zacht
Plotseling duizelig
lig op de stoep voor zijn deur
Hij kijkt op me neer
buigt zich naar me voorover
Zijn vosseogen boren zich in de mijne
Hij krult de fijne bogen van zijn mond en sist
Sapgatter
Ik wil dat de wereld om mij heen ophoudt met draaien
Ik moet nu iets terugzeggen
Het woord
Het woord komt met grote ziedende kracht uit me los
Kutspuiter!
Als hij zich opricht en zijn arm naar me uitstrekt grijnst hij
Ik laat me door hem de wereld weer intrekken
Het suizen bij die beweging is heerlijk
Ik wil dat het doorgaat
Rechttop sta ik nu en ik heb ineens zin
om hem een trap te verkopen
Kom op zegt hij
We gaan smoken

III. Stanley

Ken jij Harmjan?

Die lul van De Dood?

Ja die

Hoezo

Die gaan we pakken

Hij heeft een geweldige moeder

Harmjan De Dood

filmsterrentieten in zo'n truitje

Ik heb een Stanley mes

Ligt in je hand

als een ribbelige haring

Pats! uithalen en dan rats!

dat mes weer binnen in de broek

lekker warm lekker hard

het voelt goed

het hoort bij smoken

We volgen hem

hij op de stoep

wij in de bosjes

'wat een lul' sist Edje

'Ja wat een lul' sis ik

we sluiten hem in

zeggen niks

Edje is dicht bij mij

ik hoor zijn adem

ruik zijn zweet

ik moet het doen

Het is eng en geweldig

als ik Harmjan De Dood tussen zijn ogen steek

Hier

precies

Eerst is het wit

dan is er bloed

Hij valt op de grond

kijkt ongelooflijk stom uit zijn doppen

Als je je bek opendoet gaan we door

We laten hem daar

Ik moet huilen maar dat kan niet

Edje slaat zijn arm om mijn schouder

Ik schud hem af

Hij drukt een neusgat dicht met zijn vinger
snuut

en laat de klodder goed hard neerkomen

We lopen verder

Hij steekt een sigaret op

ik pak de sigaret uit zijn hand

hij geeft hem soepel af

ik zuig goed hard
we blijven staan en kijken de straat in
Het voelt goed
als Rawhide
Of ik voor de eerste keer
iets heb geraakt
Niet bij die lul
Bij mij
van binnen

*Opgelet! Ik zal de hele klas moeten straffen
De goeien moeten maar onder de kwaaien lijden
Nou, wie!*
Edje peutert in zijn ooghoek
kijkt naar zijn vinger of daar iets zit
en dan naar mij
Hij kijkt nooit te vroeg
en nooit te laat
We gaan niet door met Harmjan
Te makkelijk

IV. Fietskar

Zo jongen
ben je daar
Wat doet-ie opeens vrolijk
(drinkt)
Kom eens even bij me zitten
Je moeder en ik hebben besloten -
Ik heb besloten
de vakantie die nu voor ons ligt
Wat praat-ie raar
de vakantie die nu voor ons ligt dus
eens beter uit te stippelen dan de jaren daarvoor
Dus geen dagjes op de fiets heen en weer naar zee och nee
gelukkig
Geen dagen van lamaanwaaien we zien wel
gelukkig dan liggen ze niet de halve dag in bed
nee niets van dat al
Ik heb dus besloten de vakantie
die nu voor ons ligt ja
door te brengen in een prachtig gebied
dat door zijn talrijke mogelijkheden
ook voor de jeugd veel in petto heeft
Wij zullen ons een tent aanschaffen en met tent en al
O jezus hij gaat die fietskar aankoppelen
gedrieën verplaatsen naar
nee niet dat ding
verplaatsen naar La Douce France
per fiets
ja hoor

Een prachtige tocht
die zal voeren langs tal van interessante plekken
en waarvoor ik al een route aan het uitstippelen ben
Nou
wat vind je ervan

Mijn moeder kijkt uit het raam
en doet iets met haar handen
of die nat zijn
Deed ze maar gewoon
in plaats van zo te kijken
Zat hij maar gewoon in zijn stoel de krant te lezen
dat je tegen zijn been kan leunen
dat je soms kan vragen wat iets betekent
Invasie
Soyoez
Encycliek
Het gele gevaar
Dat je goed moet luisteren naar zijn zware stem
als ie wat terugmompelt
Dat je tegen zijn borst aanligt
en die stem door je buik heengaat
je hele lichaam
Dat je hem vastklemt alsie op wil staan
dat ie jou vastklemt alsie op gaat staan
Dat ie je laat vallen
dat net voor je de grond raakt
zijn armen je omklemmen
Ik weet het niet
Ik wil niet op reis
Hij doet niet gewoon
Als hij niet gewoon doet
gaan er dingen gebeuren
De dingen van de dichte ogen
Dat is altijd raak

Mama?

V. Papa fume une pipe

Ik haat fietsen
We zijn nog niet eens in Limburg
en ik heb nou al pijn aan mijn kont
Mijn vader heeft een zakdoek
Wit
In elke punt zit een knoop
en die heeft hij op zijn hoofd
iedereen doet het
het is belachelijk
helemaal als je zo nodig moet zingen
Mijn moeder heeft een gespikkeld sjaaltje

en een zonnebril
die wijst omhoog
Dat staat haar dus helemaal niet
Het staat gewoon niet met een vest en platte schoenen
'God Els, kan je niet tegen dat jong van je zeggen
dat-ie doorfietst, ik word al moe als ik ernaar kijk'
Nou gaan ze stoppen
Op me wachten
dat is het ergste
als ze op me wachten
Elke keer als ik bij ze ben
kijken ze een andere kant op
en stappen op hun fiets
Dat is dus oneerlijk

(doet een bloedneus)

'Dat jong heeft de hele dag bloedneuzen'
'Dat lucht op. Dat leest teveel'
Waarom moeten we eigenlijk weg
'Hoor dat. Omdat het de geest verruimt jongeman!'

Dit is de zakdoek van mijn vader
De andere
De blauwe
Ik ken die geur
ik ken dat spul dat erin zit
bitter
scherp
lekker en ook niet
Ik weet hoe het proeft
lekker en ook niet
Het lijkt op zijn stem
als je de dichte ogen hebt
donker
door je buik heen
Ik wil hem een trap te verkopen
Nee
Ik wil dat hij me oppakt in de lichte kamer
me met een boog laat vallen
dat de lichte kamer kantelt
en dat-ie net op tijd zijn armen dichtklemt

'Gadverdamme Jaap, heb je niks anders'
Mijn moeder lacht
Ze is lelijk als ze zo lacht
Ze lijkt op die briefkaart
Die met een verklede hond erop

Ik wil dat ze net zo doet
als ik voor haar bed sta 's nachts
als ik zo helemaal nat ben
Dat ze haar hand op mijn rug legt

of het een vleugel is
Dat we terugzweven
naar mijn kamer
Dat ze zich over me heen buigt
dat ik voel dat ze een ernstig gezicht heeft
Dat is een goed woord
ernstig
Haar haar om mij heen
net wier
Wier?
Wier ja
Vertragen
vertragen
haar warme adem dicht bij me
haar ogen
oren
neus
mond
terugspoelen
ogen
oren
neus
mond
lippen
terugspoelen
lippen
wier
water
warm
adem
warmer
nog warmer

Papa fume une pipe

VI. Haring

Hij zet de tent op
'Pak jij de haringen'
De haringen
Nergens staat een man met een wit schort
en vlaggetjes
'Nou
die verkopen ze hier niet'
Nu gaat het snel
Hij kijkt heen en weer
naar de bosjes verderop
naar mij
naar de bosjes
Ik hoor zijn adem
ruik zijn zweet
zijn neusvleugels staan strak

Of ze opgespannen zijn
met stukjes ijzerdraad
Zijn rug is een beetje gebogen, zo
ik heb dus iets verkeerd gezegd

Ik moet denken aan een film die we zagen
over olieraffinaderijen
een stalen cylinder met olie eraan
die pompend-zuchtend in een buis verdwijnt
Je ziet niks als je tegen de zon inkijkt
alleen zijn schaduw
groot
zwart
een zwarte arm komt omhoog
Ik kan twee dingen doen
me tegen hem aangooien en heel hard
mijn armen om hem heen klemmen
of een stap opzij doen
Vlak voor iemand je raakt
voel je de extra lucht bij je gezicht
die staat een beetje stil
daar moet je op letten
Als je precies bent
precies op dat moment
ligt je tegenstander op de grond
Ik doe een stap opzij
Hij ligt
'Jou pak ik later wel. Professor'
Ja
Doe jij maar eerst die zakdoek van je kop
Hij klopt het stof van zijn broek
Rare broek
'Elsepels! Dat jong van jou, dat is debiel!'
Ook goed
Elsepels
Ik ga naar de rivier
'Ja flikker maar op!'
De rivier heet de Drôme
Het is een goeie naam
Drôme
wild en toch rustig
Al zitten hier haringen
ik zeg het hem toch niet
haar op je tiet

Ik weet alles over koralen
Een koraal is een kolonievormend geheel van lagere dieren, holtedieren
of Coelenterata die een kalkmassa afscheiden.
Je hebt bloedkoraal, ook wel roodkoraal genoemd, wit koraal en zwart
koraal. Ik hou het meest van zwart koraal. Een groot deel van de
Australische eilanden bestaat uit koralen. Een atol is een koraaleiland.
Een koraalrif is langwerpige, een koraalbank een soort bank. De mensen

die dat vissen gaan eerder dood. Door de caissonziekte, ook wel decompressieziekte geheten. Als men van grote diepte te snel opstijgt ontstaan er luchtbelllen in het bloed, die de bloedvaten kunnen afsluiten. Bij ernstige gevallen kan het leiden tot verlammingen en zelfs de dood.
Alles knapt van binnen door het drukverschil
Alles knapt van binnen door het drukverschil
Alles knapt van binnen door het drukverschil

'Zeg vriend, kan dat bandje niet af?'

Wil ik wel
zijn vriend zijn
maar zoals het nu klinkt
klinkt het anders
Of er snot tussen zit

VII. Kaas

Ik moet kijken naar geiten
Ik moet een hand geven aan een boer
die ruikt naar stront
zure melk en uien
Ik moet kaas proeven
die smaakt naar uien
zure melk en stront
Zo'n ding ligt in de groene olie
en mijn ouders eten dat op
Ze nemen een hap
doen hun mond heen en weer
en daarna gaan ze met de ogen rollen
hap mmm-mmm
ogen rollen
hap mmm-mmm
ogen rollen
Dat ze dat lekker vinden klopt niet
want 's avonds eten we gewoon de aardappels
uit de fietskar
de koffie komt ook uit de fietskar
de erwten komen uit de fietskar
en blikkies zalm van John West
Ik vind het raar dat je dan bijvoorbeeld
een alpinopet opdoet
wat hij dus doet
en mijn moeder ineens een blote jurk aan
Als het waait gaat die omhoog
Dan gaat ze gillen
en mijn vader brommen
Dat staat gewoon niet
met een fietskar
met aardappelen en blikkies zalm erin

Vanaf dag 4 -

de Bums dwarsgebakken is nou op -
krijg ik stokbrood en een rauw verhemelte
Kan niet meer poepen
Bang dat ik door de spanning
vanaf mijn navel open zal splijten
voortaan mijn darmen achter mij aan zal moeten slepen
'Pa wat is een een scheurbuik?'
'Kop houden jochie
Allee rataflan
Poisson sans boisson est poison
Wij gaan naar een *caveau!*'
We gaan naar een caveau
Dat is een schuur die stinkt naar grond
en waar mijn ouders in verdwijnen
Na een uur komen ze daaruit
met een man in een overall
en die ze op de schouder slaan
We gaan weg van de kafoo
Ze lopen raar
ze giechelen
ik loop er achteraan
ze kijken achterom
'Hè jazes Jaap, dat jong van mij is niet gelukkig'
Ik hoor haar wel
'Dat jong van jou, dat is debiel'
Ha, die pa
Mijn moeder struikelt
mijn vader roept iets kwaads en loopt door
Dan staat mijn moeder op
Ik wil haar hand pakken
Klote
lukt niet
Mijn vader is nou een eind de bocht om
Ik loop door
D'r staat een ezel
Dan zijn we bij de tent
Je wil wel weg
maar niet op die manier
Idioot
wil je weg
dan al?
Dan al ademnood?

'Hè wat zit je nou weer te miezeren
Jaap hij *zit* weer zo -'
'Ja joh, ga jij 's lekker een dam bouwen of iets'
'Wat *heb* je nou?'
Ik wil naar huis
'Ja Jazes, *ga* je 's weg, *doe* je 's wat!'
'Ja, waarom ga je geen dam bouwen als je vader zegt?'
Ja
Ik geloof dat ik dat maar 's ga doen

Kijken
Onder water
waar het stil is
Je huid wordt helemaal van water
Je houdt je adem in
maar je stikt niet
je stikt niet nee
je zweeft

De inktvis is een koppotig dier
dat in geval van nood
een bruinzwarte vloeistof afscheidt
waardoor het water troebel wordt
en het dier aan het zicht wordt onttrokken
Eitjes van de zalm noemt men steur
ook wel kaviaar genaamd
Een zalm zwemt tegen de stroom op
om te paaien
en een zalm heet niet John West
Dolfijnentaal bestaat
het is hoog en treurig
maar niet echt
je kan het voelen
hier
je kan het meten
in Herten

Ik wil mijn geest niet verruimen
ik wil hem verkleinen
tot het kleinst denkbare punt
Hier op de bodem ligt mijn straat
met Edje erin
We gaan rijden op de rug van de dolfijn
We gaan smoken
wolken blazen als een inktvis
Leunen als een natte indiaan
en paarden stelen in een zilver licht
Ik wil die kop van hem zien
die echte wrede kop
Onder water huilen is lekker
Niemand kan het zien

'Pfoe Jaap, ik ga ook hoor
Effekes afkoelen'

VIII. Zalm

Dit is het onderwaterland
Ik heb hier poorten
en geen voeten
De poorten kunnen open en weer dicht
Het ligt aan het bevel

Ik heb het bevel
Niemand trekt mij naar de aarde
Niemand raakt mij aan
Een duiker moet naar boven
maar langzaam
voor de lucht
Als hij het goed doet
krijgt hij geen decompressieziekte
en kan hij weer terug
Hij kan zijn ogen op het water leggen
Dan komt er
een vloeibaar lijntje in zijn hoofd
Boven het lijntje is de wereld
die blijft staan
Daaronder leeft de duiker
Hij zweeft samen met het wier
Er zijn vissen die op snelle vogels lijken
Maar het mooiste zijn de ogen van de zalm
Hevig en toch zacht
De duiker kijkt de zalm aan
De zalm kijkt de duiker aan
voor de poorten van de stilste grot
Open
Dan gaan zij naar binnen
Lucht
Hap
Duiken
Stil
Wat doet de moeder van de duiker hier
Sst - lijntje maken
Ogen op het water leggen
Ze lacht weer raar
de moeder van de duiker
haar ogen schieten heen en weer
Haar mond staat open of ze schreeuwt
Dat heeft hij trouwens wel eerder gezien
de duiker
in de bovenwereld
van de vader en de moeder van de duiker
Zo vaak
Hier hoort hij lekker niks

Wat doet ze nou
Wat doet ze
Wil ze mee
naar de stilste grot of wat
Dat kan niet
want die is geheim
De vader van de duiker
komt de waterwereld binnenkolken
maakt spatten in de hemel
De vader van de duiker

houdt de moeder vast
met grote handen
De duiker
Ik
hou mijn moeder vast
haar buik
haar middenrif
het schrijnt
Zes benen in de onderwaterwereld
een kolkend modderbad
Handen overal
Welke handen
Hoeveel handen
Wiens handen
Je moet daar blijven
Je wil weg

Stil stil
De slagen tellen van het hart
Het bonken dat iets later komt
tellen in mijn kop
9 van mijn negen jaar
10 jaar dat is dat
11 is als ik elf wordt eindelijk
12 waar je niks van weet
13 sla je over
14
15
16
17
18
Niet naar boven nu
Niet nu
Alles knapt van binnen door het drukverschil
Alles knapt van binnen door het drukverschil
Waar is mijn vriend
zijn kieuwen
waar is zijn lucht

Daar
mijn moeder
haar benen zijn zo wit
zo stil
Haar ogen
lippen
mond
vertragen
Haar haar wordt wier
in omgekeerde sneeuw
Ze lijkt op een piloot
en zweeft met gespreide armen
naar de diepte

Dag mama
Ga je mee
want dit is mijn geheim
Zo mooi
zo stil
zo wit het licht

Armen in een schroef
Ik kantel terug
de wereld in
zo hard dat het suist
Edje
Mijn longen spatten open
Terug val ik
de harde oever op

Hij klemt mij vast
de vader
Lijkt wel of hij huilt
Hij ruikt naar water en naar zweet
Dat ken ik wel
dat zoete zweet
van de dingen van de dichte ogen
Hij praat raar
'Daar konden we niks aan doen
Allebei
Ze is gewoon -
Jij hebt haar ook vastgehouden
Ik ook
Maar jij ook'
Ze is gewoon - '
Hij wrijft hard over mijn hoofd
of daar iets in zit dat-ie weg moet halen
Ik zet mijn hoofd klem
onder zijn oksel
Begin te aaien
te rillen
Mijn billen worden zacht onder het grind
Mijn buik kookt onder zijn handen
wordt olie
Wat nu groeit
onder aan mijn lichaam
moet weg
Ik moet hem een trap verkopen
nee
Ik moet hem erger klemmen dan hij mij
Dan komt het woord
Kutspuiter!

Wegduiken
voor hij mij kan raken
maar hij kijkt alleen maar

naar de rivier
die stroomt door

IX. HOE

Dreggen gaat langzaam
Een begrafenis gaat langzamer
Elf worden gaat het langzaamst
Er komt politie beneden
maar dan ben ik altijd boven
Meteen als de politie weg is komt Hetty
Ze heeft groene ogen en een pet
Ze lijkt op een hagedis
Ze verft de kamer paars
en danst in een jurk met kralen
net vitrage
op een groep die heet de Hoe
Ze zegt aldoor 'ge moogt Hetty zeggen'
Een tijdje later zegt ze 'ge gaat nu Hetty zeggen'
Ik zeg mooi niks
Ik moet zelf mijn bed opmaken
en zelf mijn eten klaarmaken
Het kan mij niks schelen
maar zij doet er heel moeilijk over
'ja pardon, maar 't is beter voor je'
en dan weer die muziek
Ze stinkt een uur in de wind
naar beest en wierook
en telt stuivers uit op tafel
Soms zit ze op de bank
kijkt ze naar je
laat ze ineens haar sigaret vallen
Nog te stom om te roken
Ze doet haar kin tegen haar borst
en de ogen recht vooruit
in de mijne
Mijn ogen laat ik op mijn schoenen
maar je kan tellen dat het komt
1
2
'Gij -
gij hebt de moed van een eenzamen mens'
Da's 'nen zwarten moed'
Ook goed pokketrut
Ik heb een schrift met formules
en een poppetje
Uit de vitrage voor ons raam
heb ik zo een stuk geknipt
en om het popje heengedaan
Daar steek ik spelden in

Dat van de vitrage ziet niemand
Misschien zien ze het wel
maar zeggen ze niks
ook de burens niet
Dat Hetty er wit uit gaat zien
ziet ook niemand
Torka vena germones
Torka bissa halides!
Op een dag zal Hettypetty blauw worden
en dood van de bank vallen
Torka vena germones
Torka bissa halides!
Je moet het wel een paar maanden volhouden
dus misschien is het mes beter
sneller
Pats! uithalen en dan rats!
het Stanleymes weer in de broek
Niemand heeft iets door hier
Nooit

Als je een dooie moeder hebt
en je doet niks
ga je toch over
Ik weet trouwens al jaren
dat ons dorp in Nederland ligt
en Nederland in Europa

X. Zware Jongens

Ik wacht tot de zomer
tot Edje komt
Dat duurt langer
dan dreggen en begraven bij elkaar
Mijn moeder is vaak bij me
Als ik naar de keuken loop
loopt ze achter me
Als ik in bed lig
ligt zij naast me
Hetty vindt mij eng
als ik haar aankijk
Des te beter
We praten
mijn moeder en ik
In mensentaal ongeveer zo

*Kom eens hier mijn lieve jongen
Laat de moeder je hete hoofd
in haar armen nemen
We zwijgen nu stil
Goed zo
We wiegen en we zwijgen
Ik ben de zee*

*en vissen zwemmen in mij
Wist jij dat een zalm kon spreken
in een taal die ik versta
Ze spreken over iets
dat altijd bij ze blijft
Wat het is
is het geheim
De tocht erheen is zwaar
en vol met hindernissen
maar moet worden afgelegd
Kijk mij eens aan Thomas?
Een heel klein kusje op je kin
Een lief klein zalmenkusje
O lief kind van me
Het beste is het maar
een beetje optimistisch blijven*

Ja niet precies zo
maar zo ongeveer
Ik begrijp er niet veel van
een beetje
het is wel oké
je ademt rustig
overal lucht
Nog 10 nachten slapen
dan is die klerelijer hier
9
8
7
6
3
1
0

*Hé sapgatter
Hé
Wat gaan we doen
Is hier iets dan
Misschien
Hmhm
We smoken
Zeg
Ja
Zie jij die lul nog wel 's
Die van De Dood
Ja
Ik zie niet veel hier
Hm
Hoe is dat
een dooie moeder hebben
Lekker rustig*

Ik voel dat Edje kijkt

Voelt wel goed
We lopen
slaan de hoeken om
kijken in de straat
Er is niks
Ja, d'r loopt een kat
We gaan er achteraan
Ik pak een stok
Ik sla tot er alleen nog moes ligt
Rooie moes met haar en darmen
Edje kijkt raar
Zo (doet het)
Krijg ik ineens een rolberoerte
Niet te stoppen
Op de grond gaat het nog door
Edje heeft geen rolberoerte
Hij staat daar maar
te kijken naar mij
met die stomme horrelpoot
Hij trekt me niet eens naar boven
We lopen door
Ik vraag dingen
over de stad
hoe het daar is
of ze daar ook vitrage hebben
of er hoeren zijn
Ik weet niet
ik woon er gewoon, hoezo
Nou blijf je niet liever daar
bij al je vrienden enzo
Het schijnt dat ik hier naartoe moet
voor de lucht
Ik lachen
Edje kijkt de andere kant op
Ik wil het niet
Dat ie zich verveelt
Mijn mes
Waar is het
Ik weet niet waar het is
waar het is gebleven
Ik heb aldoor jeuk
onder mijn haar
Ik zoek mijn zakken af
Waar is het mes
waar is het
Ai die kop
Zeg heb jij soms vlooiën
Moet jij zeggen, vuile jood
We storten op de grond
Mijn ribben scheuren uit elkaar
Hij beukt door
Ik heb zo'n gezicht

net De Zware Jongens uit de Donald Duck
dat ze door de bijen zijn gestoken
Als ik opsta is de straat leeg
Edje weg
Nog te bang dat ik terugsla

Opeens tranen
Spatten inene uit de kop

In huis is het stil
Is Hetty weg?
Wie heeft me hier gebracht
Mijn vader legt me in bed
een vochtige wolk onder mijn rug
zijn ademen dicht bij mij
hij streelt mij
mijn hand aait
het zoete moeie zweet
de dichte ogen
Dan komt Blackfoot
Hij zegt *how, Witte Veder*
en neemt me mee
We hebben paarden zonder zadels
en rijden in een zilver licht
Als we op de rotsen zijn roken we
uit een vredespijp
Die geven we aan elkaar
zonder iets te zeggen
Weg uit dit lichaam
weg de pijn
Je ziet het landschap
paarse strepen trillen in de hitte
Je kunt op je kop gaan staan
dan is het of je onder water bent
De arend zwemt dan op de bodem
Op zijn vleugels breekt het licht
Dat doe je natuurlijk niet
Op je kop gaan staan
Je blijft zitten
en laat je hoofd het werk doen
Van buiten zie je niks
Van binnen kantel je de wereld
De mens
zelfs de kleinste
juist de kleinste
kantelt de wereld
Hij moet
Net zo lang
tot ie zo staat
dat hij er in past
en er naar kan kijken
Daar dan eindelijk

in verdwijnen

XI. Krabsticks

(Snackbarmuziek, een goeie croonersong)

Ha die Geert
Doe mij maar zo'n wat is het
Crabstickfantasy?
Goed
1 Crabstickfantasy
(eet met smaak)
Het is geweldig
hoe het ene gif
het andere in zich opneemt
Ja Geert
Van Theo geleerd
Theo Griezen, homeopaat
Ja, elk dorp hier
hoe klein ook
heeft zijn eigen deur
met homeopaat erop
De zwaarste deur
is hier op het dorp
(eet)
Natuurlijk
als hij dit ziet
schudt Theo met het zware hoofd
en schrijft een rekening uit
Schudden maar en schrijven maar
en schudden maar en schrijven maar die Theo
Het ene gif
neemt het andere in zich op
Het ene gat
neemt het andere in zich op
en dat komt het lichaam door een gat
weer uit
(eet smakelijk door)
Je kunt ook net zo goed
de eigen stront eten niet dan Geert
de eigen leegte
Je lacht je toch dood
toch helemaal dood
om onze homeopaat
Onze Theo
De mens
die zoekt maar
en die zoekt
Buitengewoon komisch
Zeer vermakelijk
Die zoekt
zijn leven lang

En als die al iets vinden mocht
dan is het ongeneeslijk
Een ongeneeslijk gat
een huiveringwekkend gat
een uitgescheten gat
met niks gevuld
(lacht hard)
Vervolgens *moeten* denken Geert
dat dat gat gevuld is
met god
of in het beste geval natuurkunde
en in het slechtste geval extase
dat is toch zeer vermakelijk
De teeveeprogramma's nu
over vrouwen
bevingerd door buitenaardse wezens
bezwangerd door UFOreizigers
klaargekomen door een gat in hun hersenen
Een omgekeerde penetratie
Een seksueel vacuümzuigen
Een geestelijke currettage
Buitengewoon komisch
(lacht hard)
En dan nog dat gemekker de laatste tijd
Op dat ding
op de gesloten zalen
op de open afdelingen
maar ook in Drie Paardjes
ook bij de lange Marieke van de Tally-ho
Zelfs hier
in jouw Europa
Dat eeuwige gemekker over troost
in god en Boeddha
in vogels
in antiek
in bomen
in politieke samenwerking
vergiftig
in kunst
Ja in de kunst nog wel het meest
moet de mens getroost worden
gerustgesteld
Maar dat klopt in het geheel niet
De mens wil wonden zien
De wonden van een ander
Keer op keer op keer
wil de mens een ander mens zijn wonden zien
En dat stelt hem dan gerust
geneest hem van de eigen wonden
Gif met gif bestrijden, ja Theo Griezepies
Het eigen gif met andermans gif
Dat is geen troost

Dat is een diepe
open wond
Begrijp me goed
Ik wil niemand iets ontnemen
Maar de zogeheten rust
die van de troost
in de kunst
zou uitgaan
door de wonden van de ander
dat is een hele grote farce
een geniale farce
Dat had de Lieve Heer
Eerste Toneelspeler van de Wereld
heel goed door toen hij die spijkers
in zijn lijf liet slaan
De kruisiging is daarom
de eerste echte komedie
Een goeie
wrede komedie
Het lachen dat men daarom doet
is het enige waarachtige lachen
het diepste lachen denkbaar
Al het andere daarna
berust op misverstand
mislukking en misverstand
(lacht hard)
Tja
Goed Geert
Ik moet weer
Door
Afsprakenurtje
Dat is belangrijk
Dat je je daaraan houdt
Maar wat mij betreft
niet te veel ineens
en vooral ook
niet te snel
Decompressie met geduld
als bij de duiker
Niet te snel de diepte uit
langzaam boven komen
Gaan zitten buiten
De ogen laten wennen
aan het zachte
aan het waanzinnig trillen van de wereld
Ik kan je zeggen
dat is een prachtgezicht

Ja en soms voorzichtig
het afgekoelde lichaam
zonder druk
naast dat van een ander leggen

de ruimte daartussen
warmer voelen worden

Ach Geert
Kom 's even hier
jij ouwe reus
Het beste is het maar
een beetje optimistisch blijven

*(Thomas doet een goocheltruc, die uiteindelijk lukt en slentert daarna
fluitend af)*

©1995 Marian Boyer